מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לאתר מידע מספרי ועובדתי בטקסט מידעי ובגרף
- להסיק מסקנות על סיבות ותוצאות בתהליכי נדידה
- לכתוב פסקת טיעון מבוססת טקסט

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – קוראים גרף וטקסט

1. ג – שחפית הקוטב
2. ב – כי אף פרפר לא עובר את כל המרחק לבד
3. א – כי מעל היבשה יש זרמי אוויר חם שעוזרים להן לדאות

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – כתוב שהן נעזרות בזרמי אוויר מעל יבשה ונמנעות מים רחב
2. לא נכון – כתוב שיש חוקרים שחולקים על המספר
3. לא נכון – כתוב שבזמן הלידה וההנקה הם כמעט אינם אוכלים

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. עונתי
2. יבשתי
3. ללדת

חלק ד' – התאימו בין בעל החיים למסע שלו

1 – ג (עפה בין הקטבים, עד כ-70,000 ק"מ בשנה)
2 – א (נע במעגל שנתי בין טנזניה לקניה בעקבות הגשם)
3 – ד (שוחה אלפי ק"מ ממים קרים למים טרופיים כדי ללדת)
4 – ב (עף למקסיקו, והחזרה נמשכת כמה דורות)

חלק ה' – סדרו לפי הסדר - שנה בחיי לווייתן גדול־סנפיר

1. בקיץ אוכל הרבה במים הקרים ליד הקטבים
2. אוגר שומן בגוף
3. שוחה אלפי קילומטרים אל מים חמים
4. יולד ומניק כמעט בלי לאכול

חלק ו' – חשיבה וכתיבה

1. לא יהיה להם איפה לנוח ולאכול באמצע המסע הארוך, וזה מסכן אותם

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שחפית הקוטב, כ-70,000 ק"מ
- יש זרמי אוויר חם שעוזרים להן לדאות בלי לבזבז הרבה אנרגיה
- הנודדים לא ימצאו איפה לנוח ולהתחדש באמצע המסע הארוך

טיפים להפעלה:

- אפשר להציג את הגרף על הלוח ולתרגל קריאת נתונים לפני התרגול העצמאי
- שאלות הטיעון מתאימות לעבודה בזוגות לפני כתיבה אישית
- לתלמידי חנ"מ מומלץ להתמקד בחלקי המילוי וההתאמה ולדלג על סעיפי skip_n

דף תרגול: מסעות ענק - נדידות גדולות בטבע

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

בעלי חיים רבים נודדים מרחקים עצומים כל שנה בעקבות מזון, מקום בטוח ללדת או מפלט מהקור. בדף הזה נתרגל קריאת מידע מהטקסט ומהגרף, הסקת מסקנות וכתיבת טיעון.

בנק מילים: ללדת | יבשתי | עונתי

1 חלק א' – קוראים גרף וטקסט

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי עובר את המרחק הארוך ביותר בשנה, לפי הגרף?

(א) לווייתן גדול־סנפיר (ב) גנו (ג) שחפית הקוטב

2. למה ליד הפרפרים כתוב 'כמה דורות'?

(א) כי הם עפים לאט (ב) כי אף פרפר לא עובר את כל המרחק לבד

(ג) כי הם זקנים

3. לפי פסקה 2, למה ציפורים גדולות מעדיפות לעוף מעל יבשה?

(א) כי מעל היבשה יש זרמי אוויר חם שעוזרים להן לדאות (ב) כי הן מפחדות ממים

(ג) כי ביבשה יש יותר אוכל

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	ציפורים גדולות נמנעות מלחצות ים רחב.	☐	☐
2	כל החוקרים מסכימים שבדיוק 500 מיליון ציפורים עוברות בישראל.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
3	לווייתנים אוכלים הרבה בזמן הלידה וההנקה.	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. נדידה היא מסע _____ קבוע, בדרך כלל הלוך וחזור.

2. ישראל היא גשר _____ צר בין שלוש יבשות.

3. לווייתני גדול־סנפיר שוחים לאזורים טרופיים כדי _____ ולהניק.

4 חלק ד׳ – התאימו בין בעל החיים למסע שלו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שחפית הקוטב	___	**א.** נע במעגל שנתי בין טנזניה לקניה בעקבות הגשם
2. גנו	___	**ב.** עף למקסיקו, והחזרה נמשכת כמה דורות
3. לווייתן גדול־סנפיר	___	**ג.** עפה בין הקטבים, עד כ-70,000 ק"מ בשנה
4. פרפר מונרך	___	**ד.** שוחה אלפי ק"מ ממים קרים למים טרופיים כדי ללדת

5 חלק ה׳ – סדרו לפי הסדר - שנה בחיי לווייתן גדול־סנפיר

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	יולד ומניק כמעט בלי לאכול
☐	בקיץ אוכל הרבה במים הקרים ליד הקטבים
☐	אוגר שומן בגוף

☐	שוחה אלפי קילומטרים אל מים חמים

6 חלק ו' – חשיבה וכתיבה

ענו בקצרה.

1. מה עלול לקרות לבעלי חיים נודדים אם יבנו על מקומות המנוחה שלהם?

כרטיס יציאה

מי עף הכי רחוק בשנה לפי הגרף?

למה ציפורים גדולות מעדיפות לעוף מעל יבשה ולא מעל ים?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀